

OBSAH

1	ÚVOD	9
2	HISTORIE ZDOBENÍ KERAMICKÝCH A PORCELÁNOVÝCH VÝROBKŮ	11
3	ÚČEL ZDOBENÍ KERAMIKY A PORCELÁNU	14
4	VÝVOJ DEKORŮ	16
5	DEKORAČNÍ PROSTŘEDKY POD GLAZURU	18
5.1	Podglazurové keramické barvy	18
5.1.1	Barvy s vypalovací teplotou do 1250 °C	18
5.1.2	Podglazurové barvy na porcelán	19
5.1.3	Způsoby nanášení podglazurových barev a kobaltu	20
5.1.4	Historie porcelánu s cibulovým vzorem	22
5.2	Soli	23
6	DEKORAČNÍ PROSTŘEDKY DO SYROVÉ GLAZURY	27
6.1	Majolikové barvy	27
6.2	Barevné nástřepí - engoby	27
6.3	Keramický pastel	27
6.4	Kamenina	28
7	BAREVNÉ GLAZURY	29
7.1	Keramická barviva	29
7.2	Koloidní barviva	30
7.3	Kaliva	30
7.4	Odstíniva	30
7.5	Příprava barevných glazur	30
7.6	Barevné glazury průhledné a krycí, vznik zbarvení	30
7.7	Proces zakalování glazur	31
7.8	Používání glazur	31
7.8.1	Balení a skladování	31
7.8.2	Postup při glazování	31
7.8.3	Bezpečnost při práci	32
7.8.4	Kontrola a zkoušení	32
7.9	Druhy barevných glazur	32
7.9.1	Barevné olovnaté glazury	32
7.9.2	Transparentní olovnaté glazury	32
7.9.3	Bílé krycí cíníčitě olovnaté glazury	32
7.9.4	Barevné bezolovnaté glazury	33
7.9.5	Transparentní bezolovnaté glazury	33
7.9.6	Bílé krycí zirkonové bezolovnaté glazury	33
7.9.7	Hrnčířské glazury	33
7.9.8	Solné glazury	34
7.9.9	Barevné matné bezolovnaté glazury	34
7.9.10	Matné umělecké glazury	34
7.9.11	Umělecké speciální glazury	34
7.9.12	Barevné matné olovnaté glazury	35
7.9.13	Kamnářské glazury	35
7.9.14	Barevné glazury kameninové	35

7.9.15	Barevné glazury porcelánové	35
7.9.16	Speciální glazury	36
8	DEKORAČNÍ PROSTŘEDKY NA GLAZURU	40
8.1	Naglazurové keramické barvy	40
8.1.1	Naglazurové barvy s vypalovací teplotou v rozmezí 750-850 °C	40
8.1.1.1	Červené barvy	41
8.1.1.2	Modré barvy	41
8.1.1.3	Černé barvy	41
8.1.1.4	Hnědé barvy	41
8.1.1.5	Žluté barvy	42
8.1.1.6	Bílé barvy	42
8.1.1.7	Ostatní barvy	43
8.1.2	Požadavky na vlastnosti keramických barev	43
8.2	Naglazurové barvy s vypalovací teplotou do 1250 °C	43
8.3	Termoplastické a UV barvy	44
8.3.1	Termoplastické barvy	44
8.3.2	UV barvy	44
8.3.3	Organické barvy	45
8.4	Preparáty drahých kovů	45
8.4.1	Zlato	45
8.4.1.1	Lesklé zlato	45
8.4.1.2	Matné zlato	46
8.4.1.3	Samoleštící zlato	46
8.4.1.4	Razítkovací zlato	46
8.4.1.5	Vtavné zlato	46
8.4.1.6	Práškové zlato	47
8.4.2	Platina	47
8.4.2.1	Lesklá platina	47
8.4.2.2	Matná platina	47
8.4.2.3	Vtavná platina	47
8.5	Listry	48
8.6	Emaily a reliéfní prostředky	49
8.6.1	Naglazurové emaily	49
8.6.2	Reliéfní podklad pro zlato	50
9	POMOCNÉ MATERIÁLY	52
9.1	Základní pomocné materiály	52
9.1.1	Ředidla a rozpouštědla	52
9.1.2	Balzámy	52
9.1.3	Oleje	53
9.1.4	Laky	54
9.1.5	Deriváty celulosy	54
9.1.6	Pryskyřice	54
9.1.7	Vosky	54
9.1.8	Asfalty	55
9.1.9	Vodová pojiva	55
9.2	Pracovní pomůcky malíře	56
9.3	Štětce k dekorování keramiky	56
10	RUČNÍ DEKORAČNÍ TECHNIKY NA KERAMIKU	58
10.1	Plastické dekorační techniky	58
10.1.1	Tvarování	58

10.1.2	Nalepování	58
10.1.3	Rytí	59
10.1.4	Razítkování	61
10.1.5	Prořezávání střepu	62
10.1.6	Inkrustace	62
10.2	Malírenské dekorační techniky	63
10.2.1	Zdobení engobou	63
10.2.2	Zdobení kukačkou	64
10.2.3	Mramorování	65
10.2.4	Malba pod glazuru	66
10.2.4.1	Malba na syrový suchý střep	66
10.2.4.2	Malba pod glazuru na přežahnutý střep	66
10.2.5	Malba do syrové glazury (emailu)	66
10.2.6	Malba na glazuru	67
11	DEKOROVÁNÍ STAVEBNÍ KERAMIKY	68
11.1	Lapování	68
11.2	Satinování	68
11.3	Rotokolor	68
11.4	Sítotisk	69
11.5	Dekorace reaktivní glazurou	69
11.6	Digitální inkjet tisk	70
12	RUČNÍ DEKORAČNÍ TECHNIKY NA PORCELÁN	72
12.1	Přenášení motivu pomocí pauzovacího papíru	72
12.2	Používání speciálních laků	72
12.3	Nejpoužívanější ruční dekorační techniky	73
12.3.1	Perokresba	73
12.3.2	Tupování	74
12.3.2.1	Postup práce při tupování mastnou barvou	74
12.3.2.2	Postup práce při tupování vodou ředitelných barev	75
12.3.2.3	Postup práce při tupování malých ploch	75
12.3.3	Vybírací technika	75
12.3.4	Výškrabovací technika	76
12.3.5	Plastická dekorace	77
12.3.6	Páskování (kroužkování)	77
12.3.6.1	Páskování a linkování pomocí keramické barvy	77
12.3.6.2	Páskování a linkování preparáty drahých kovů	78
12.3.7	Razítkování	79
12.3.7.1	Razítkování preparáty drahých kovů	79
12.3.7.2	Razítkování keramickými barvami	79
12.3.7.3	Razítkování pomocí strojku	79
12.3.8	Malba štětci – ruční malba	80
13	REPRODUKČNÍ TECHNIKY NA PORCELÁN	82
13.1	Kamenotisk (litografický způsob výroby obtisků)	83
13.2	Ofset	84
13.3	Měditisk (mědirytina)	85
13.4	Ocelotisk	87
13.4.1	Rytí a leptání desky	87
13.4.2	Sejmutí motivu z desky a přenášení na výrobek	87
13.5	Tamponovaný tisk	88

13.6	Sítotisk	89
13.6.1	Sítotisková tkanina	90
13.6.2	Digitální zhotovování tiskových forem	91
13.6.3	Tiskové stroje a zařízení na výrobu obtisků pro keramiku	92
13.6.4	Výroba obtisků - nepřímý sítotisk	92
13.6.5	Technologie snímání tisků na výrobky	93
13.6.6	Tisk a umělecká tvorba	94
13.7	Termoplastický - termotransferový tisk	95
13.7.1	Přenášecí termotransferové fólie	95
13.7.2	Termotransfer – přenos za tepla	96
13.8	Stříkací technika - fondování	96
14	KOMBINOVANÉ TECHNIKY	98
14.1	Pravý lept	98
14.2	Falešný lept	100
14.2.1	Razítkování falešného leptu	100
14.2.2	Sítotiskem nanášený falešný lept	100
14.2.3	Stříkání se sítotiskem	101
15	PLASTICKÁ DEKORACE PORCELÁNU	102
15.1	Litofanie - průsvitky	102
15.2	Porcelánová krajka	102
16	ZÁSADY RESTAUROVÁNÍ SLINUTÉ KERAMIKY	103
16.1	Odstranění znečištění	103
16.1.1	Standardní čištění střepů	103
16.1.2	Čištění silně znečištěných střepů	103
16.1.3	Dočištění povrchů glazovaných střepů	104
16.1.4	Mokrý čištění biskvitových hmot	104
16.1.5	Přístrojové čištění porcelánových střepů	104
16.1.6	Vybělení spár	104
16.1.7	Odmaštění porcelánových střepů	105
16.2	Lepení porcelánových střepů	105
16.2.1	Standardní lepení	105
16.2.2	Kapilární lepení	106
16.2.3	Lepení pomocí kovových sponek	106
16.2.4	Používaná lepidla (adheziva)	106
16.2.5	Příprava lepidla pro slučování barevného porcelánu	106
16.3	Doplňování chybějících míst	106
16.3.1	Pracovní postup doplňování chybějících míst	107
16.3.2	Výplňové materiály používané k doplňování chybějících ploch a částí dolitím	109
16.4	Barevná retuš, tónování ztrát doplněných ploch	109
16.4.1	Techniky barvení	109
16.4.2	Zásady barevné retuše (obr. 16-16)	109
16.4.3	Barvicí prostředky	110
16.4.4	Zlacení	110
16.4.5	Používané prostředky	111
16.5	Imitace glazury na keramických i porcelánových předmětech	111
17	ZAŘÍZENÍ NA VÝPAL	112
18	POUŽITÁ LITERATURA	114